



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XX. S. Bernardinus Senensis. Labora sicut bonus miles Christi. 2. Tim. 2. v.
3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

is, que DEUS à te ratione officii requirit, & an præstes, quod didicisti, illum querendo, non te ipsum, non tuam gloriam, tuum gustum, tuum luctum, vel commodum. Nota hic dici de diluio: *Aridam inebriavit*. Eadem nomine *Arida* in sacris paginis omnis terra appellatur. *Vocavit DEVS aridam terram*. Genes. 2. v. 11. præcipue tamen significatur Arenosa terra sicca & sterilis: *que erat arida, erit in solum*. II. 35. v. 7. & isti com-

parantur hoc loco illi populi, qui non exquisierunt illum. ut constet eum non solum æternis incendiis punire, qui faciunt notabilia peccata commissionis, uti terra sylvestris, quæ profert tribulos, spinas, frutices, & noxia virgulta, sed etiam omissionis, sicut terra arenosa, quæ non fert fructum in tempore suo. *Quomodo Cataclysmus aridam inebriavit, sic ira Domini gentes, quæ non exquisierunt illum, hereditabit.*

XX.

S. Bernardinus Senensis.

Labora sicut bonus miles Christi. 2. Tim. 2. v. 3.

1. Considera tribus modis dici aliquem posse militem Christi. I. quatenus ille pugnat contra Tyrannos, & hoc sensu ipius miles fuit quilibet Martyrum, & miles quidem fortissimus: *Certamen forte dedit illi*. Sap. 10. v. 11. II. quatenus pugnat contra errores, & sic ejus milites sunt Doctores, Prælati, Præcones Verbi Divini, & alii similes, qui semper sunt inrenti, ut via nata configant monstra, quæ contra fidem in Ecclesiâ continuò confurgunt. *Certa bonum certamen fidei*. 1. Tim. 6. v. 11. III. quatenus pugnat contra proprias cupiditates, atque adeo contra earum tres illos instigatores sollicitos Mundum, Carnem, & Demoneum. & sic miles Christi optimus est Christianus. *Curramus ad*

propositum nobis certamen aspicientes in auctorem fidei, & consumatorem Jesum Christum, qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem, confusione contemptâ. Hebr. 12. v. 1. Credes fortassis ex his tribus militiæ generibus solum tertium ad te pertinere, quod commune dicitur omnibus. Non sic est. Cuncta hæc tria genera militiæ sunt cuius propria, etsi non semper occasio occurrat in omni hoc genere militiæ certandi. Ideo sententia ista: *Labora sicut bonus miles Christi*, ita profertur, ut multa includat. qui foret bonus miles in uno genere militiæ, & non in alio, dignus non esset absolutè dici *bonus miles*.

2. Considera hic non dicere Apostolum: *Certa sicut bonus miles Christi*, sed *labora*. quia non semper est

P p 2

præ-

præfens occasio certandi in quovis genere pugnae, sed semper præfens est necessitas laborandi. Boni Duces nunquam sinit otiosum desiderare militem, sed etiam durante pace exercent ad pugnam. ita Christus agit. vult ut, si minus contra illa hostium genera, de quibus diximus, pugnes, saltem te exerceas ad pugnam. Verum est jam non esse Tyrannos, contra quos vires tuas ostentes. *certando certamen forte.* debes tamen tu quoque ut verus Christianus imitari Martyres si non vero certamine, saltem simulacro certaminis. Idcirco oportet assuescere, ut vivam semper conserves fidem, quasi necesse foret illam fortiter sustinere coram publico tribunali. Oportet assuescere, ut vitam contempnas, quasi fortiter esset immolanda pro Christo. Oportet assuescere, ut corpus oderis, malè tractes, mortifices, affligas, quasi tu quoque nudum exponere illud debeas ferocissimæ carnificum lanienæ. o quam nobile hoc est præludium, quo si non pertingas ad martyrium, saltem ad id aspiras! at si è contrario totus additus sis propriis commoditatibus, an etiam videris tibi esse miles Christi? es equidem professione, sed non es ipso opere. *Labora sicut bonus miles Christi.*

3. Considera fortè nunquam futurum, ut contra errores pugnes, quia non es neque Doctor, neque Præsul, nec Præco Verbi Divini, nec alius ejusmodi, qui debeat monstra configere *certando certamen fidei.* nihilominus tu quoque ut verus Christianus imita-

ri debes homines illos bellicosos diximus, comparando deinceps refutandi errores tam fædos, quæ tidie consurgunt contra prædicatum evangelij veritates. numquid illæ quæ dictamina hodie domitantur ipsis cordibus populi Christiani pudor sit condonare inimicis, continere, se demittere, credere, retiri, vel sacram lumere synagoga, quentare oratoria secreta perire, quasi professio Christiani cam tatis gradu nequeat componi. quæ tur ratione excusabis, si si præ non habeas scientiam saltem in his sibus de jiciendi omnem altitudinem *tollentem se adversus scientiam Dei.* Cor. 10. v. 4. scientia tamen præ Evangelij etiam ipsa est scientia Christi, non minus ac illa, quæ videtur in symbolo circa dogmata, quæ igitur ratione, miles Christi eris, sustinere pores, quod tamen & tam liberè eam quotidie ducis in suis congressibus insanis? in quomodo eorum erroribus optime respondere, facilem habes commensuratum discendi. *Labora sicut bonus miles Christi.*

4. Considera, quamcunque tuus, Caro, Dæmon adversarij tui, nobis, adeò molesti, ut pacem non dulgeant; nihilominus aliquando cedere breves inducias. quid? in circo excubandum non erit ut militi armis expeditis ad præparandum certamen? imò hanc ipsam ob causam illi versuti subinde faciunt inducias, inducendum soporem, ut si non

tas, certe mani bus excidere arma pa-
tratis. Ideo si unquam tempus est stan-
di magis folicitum, illud est, quo te
magis maxime securum. tunc enim
DEUS illis permittit, ut te magis infe-
rent, ad negligentiam tuam castigantem.
Consurgete, & ascendite ad
montem quietam, & habitantem confi-
dentur, ait Dominus: non ostia, nec
castris eis: soli habitant. Vera igitur
militaris est regula, ita tueri arcem,
quasi exercitus jam staret ad mania,
quando constat ne quidem prodijisse
in campum. *Labora sicut bonus mi-
les Christi*, nullius est militis continuo
pugnare, sed cuiusque est continuo
laborare.

5. Considera, ut sis bonus miles
Christi, opus esse, ut non solum fide-
liter praestes, quae haecenus dicta sunt,
sed illius amore praestes, tanquam
spontaneus miles, non stipendiarius.
Stipendiarius non tam Regi militat
quam tibi, quia omnis ejus labor est
pro solutione stipendij. Spontaneus
soli Regi suo militat. ita si tu certes
more martyrum, *labora sicut bonus
miles Christi*, hunc solum specta, ne-
que carnem affligere studeas, ut in
hac vita poenas redimas graviores,
quae sustinendae forent in altera, sed
ad culpas plectendas: *Non parcatis
jaculis, quia Domino peccavistis*, en cau-
sam: *Clamare adversus eam, quo-
modo ultio Domini est: ultionem acci-
pit de ea: sicut fecit, facite ei.* Jer.
49. 7. 14. Tunc *Ultio Domini est*, cum
satisfacere pro culpa studes: cum de-
bere poenam cupis, non tam *Domini
est*, quam *Tui*, quia ultio est, quae

tuam utilitatem spectat. Pari modo
si doceas, si praes, si praedices, si quo-
cunque modo contra errores dimices,
vel ad dimicandum te praepares, *La-
bora sicut bonus miles Christi*, ex Zelo
facias, non facias saltem principaliter
pro stipendio, quod afferre solet hoc
genus militiae. *Ecce ego suscitabo su-
per eos Medos, qui argentum non qua-
rant, nec aurum velint, sed sagittis
parvulos interficiant.* II. 13. v. 18. Isti
sunt boni milites, qui praedam non spe-
ctant, qui argentum non quaerant, nec
aurum velint, nam isti nulli parcunt,
sed implacabiles sunt: nec circum-
eunt per domos ad quaerendam pec-
uniam, specie quaerentium hostes ab-
sconditos. *Jaculis pugnant: sagit-
tis parvulos interficiunt*, hoc est, emi-
nus certant. ita si tu fueris intentus de-
vincendis peccatis, *Labora sicut bonus
miles Christi*, nec intueri vel ipsam
gloriam Paradisi. finis tuus esto, ut
illi placeas, qui ex alto prospicit, quo-
modo te geras in conflictu. non vides
militem illum generosum, qui in con-
spectu Regis sui vadit ad obsidionem?
non de stipendio, imò ne quidem de
vita amplius cogitat. *Vulneretur,
quatiatur, laceretur, nihil refert, &
cur? Ut ei placeat, cui se probavit.* 2.
Tim. 2. v. 4. hic pariter debet esse finis
tuus: si in triplici hoc genere militiae
te ipsum spectes aliquando, tibi mili-
tas, non militas JESU Christo: *Labo-
ra sicut bonus miles Christi*, imitando
gloriosum Bernardinum, qui in omni
hoc genere militiae laboravit ut miles
incomparabilis.